

Wypisy do dziejów Rudyszwałdu cz. 2

Jakiś czas temu przedstawiłem informacje dotyczące historii Rudyszwałdu pochodzące z tygodnika „Ratiborer Kreisblatt”. Tym razem przedstawione zostają wypisy do dziejów Rudyszwałdu, które pochodzą z gazety „Hultschiner Zeitung” - tygodnika ukazującego się w Hulczynie w latach 1899-1938 i wydawanego przez tamtejszego księgarza i drukarza Richarda Peschel'a. Sam Hulczyn i tzw. Kraik Hulczyński (czes. *Hlučínsko*, niem. *Hultschiner Ländchen*, hulcz. *Prajzsko*) znajdowały się w latach 1818-1920, oraz 1938-1945 tak samo jak Rudyszwałd – w powiecie raciborskim. Wypisy zawierają zapomniane informacje z życia wioski, które mogą być także przydatne dla osób zajmujących się genealogią. Podane wiadomości pochodzą z przejranych roczników czasopisma z lat: 1906-1908 oraz 1910-1917 (innych roczników tego czasopisma biblioteka niestety nie posiada). Pisownię imion i nazwisk podaje się w formie użytej w gazecie. Do niektórych wzmianek został dodany komentarz w kwadratowym nawiasie.

1906 – egzamin nauczycielski drugiego stopnia w seminarium nauczycielskim w Głubczycach zaliczył Alois Fehlbier z Rudyszwałdu [był to ostatni egzamin, po którym można było obejmować funkcję głównego nauczyciela].

1906 – z inicjatywy miejscowego proboszcza, podczas zgromadzenia w miejscowej gospodzie założono katolicki związek robotników, do którego wstąpiło 68 osób [ówcześnie przynależność i działalność w różnorakich organizacjach była o wiele bardziej popularna niż dzisiaj, sprzyjała temu na przykład nieznanostwo telewizji i komputerów].

1906 – podczas powrotu robotnic z rwanía lnu na pańskim polu, żona robotnika Plaskudy, matka 10 dzieci, została śmiertelnie trafiona przez grom.

1906 – ferie letnie w miejscowej szkole zaplanowano na czas od 28 lipca do 20 sierpnia [nie we wszystkich miejscowościach okres ferii wyznaczano na ten sam czas; różnice wynosiły od kilku dni do dwóch tygodni].

1906 – główny nauczyciel [dyrektor] miejscowej szkoły Osieka obchodził swoją 40. rocznicę w zawodzie nauczyciela. Z tej okazji został odznaczony Orderem Rodu Hohenzollernów [było to najwyższe odznaczenie cywilne].

1907 – nauczyciel Fehlbier z Rudyszwałdu został zatrudniony w szkole w Szylerzowicach.

1907 – jednemu z rolników spłonęła wypełniona płodami rolnymi stodoła. Jej właściciel – Pasguda był ubezpieczony przeciw pożarom [ubezpieczenia od pożarów nie były obowiązkowe i choć apelowano, by się ubezpieczać, to część ludzi nie ubezpieczała swoich domostw/gospodarstw].

1912 – Osieka, główny nauczyciel [dyrektor] w miejscowej szkole przeszedł na emeryturę.

1912 – z Pszczyny do Rudyszwałdu został przeniesiony nauczyciel Willibald Datko.

1912 – po pensjonowaniu nauczyciela Osieki, zarządy: kościelny i szkolny wybrały na stanowisko organisty i nauczyciela w tutejszej szkole nauczyciela Franka z Bolesławia.

1912 – na przejściu kolejowym przy stacji w Chałupkach pociąg przejechał 6. letniego chłopca – syna stolarza Wileczka z Rudyszwałdu.

1912 – wskutek nowego wyboru zarządów: kościelnego i szkolnego, na stanowisko nauczyciela, organisty i kościelnego został wybrany nauczyciel Kättsch z Owsiszcz [nie wiadomo dokładnie z jakiego powodu dokonano drugiego wyboru w przeciągu czterech miesięcy]

1913 – nauczyciela Willibalda Datko przeniesiono z Rudyszwałdu do Małych Hoštic [dzisiaj jest to dzielnica Opawy].

1913 – funkcję nauczyciela w Rudyszwałdzie otrzymał Karl Dempe z Raciborza.

1914 – informacje o mieszkańcach Rudyszwałdu z frontów I wojny światowej:

- lekko ranni w walkach na zachodzie zostali muszkietrzy: Theodor Paskuda i Josef Cieslig, służący w 3. batalionie 63. regimentu piechoty z Raciborza,
- ranny został w walkach na zachodzie rezerwista Piegsa, służący w 51. regimencie piechoty z Gliwic,
- w walkach na wschodzie ranny został Buczek, służący w 9. regimencie obrony krajowej (landwery) ze Starogardu Szczecińskiego,
- w walkach na zachodzie lekko ranny został rezerwista Horny, służący w 23 regimencie piechoty z Nysy,
- ranny w walkach na zachodzie został Pospiech, służący w 3. regimencie gwardii grenadierów Królowej Elżbiety z Charlottenburgu.

1915 – informacje o mieszkańcach Rudyszwałdu z frontów I wojny światowej:

- Paskuda uznawany dotychczas za zaginionego poległ. Służył w 11. regimencie grenadierów z Wrocławia [w tym roku przestały się ukazywać informacje o stratach w ludziach].

1915 – zamieszkały w Rudyszwałdzie Mendzigall ogłasza, że jego dom znajdujący się przy ulicy Opawskiej w Hulczynie jest na sprzedaż.

1916 – srebrny jubileusz kapłański świętuje miejscowy proboszcz Karl Berg.

Kamil Kotas

23.03.2011

<http://www.rudyszwald.pl/>

